

Underlag A.

Rättsliga förutsättningar för att granska strukturfondspartnerskap

RiR 2020:10

Regionala strukturfonds- partnerskap

– ger de förutsättningar för
ett effektivt genomförande
av strukturfondsprogram?

Riksrevisionens möjligheter att granska strukturfondspartnerskap

Partnerskapen, bestående av dess ordförande och ledamöter, ligger själva utanför den offentligt-rättsliga organisationen även om de genomför en förvaltningsuppgift som dessutom innefattar myndighetsutövning genom att prioritera mellan ansökningar om stöd.¹ Partnerskapen har inkluderats som granskningsobjekt i granskningen i egenskap av att de är mottagare av statsmedel.

Möjligheten att från effektivitetssynpunkt granska användningen av statsmedel som tagits emot som stöd till en viss verksamhet framgår av 2 § sjätte punkten lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. I den bestämmelsen anges att Riksrevisionen får granska hur de statsmedel används som tagits emot som stöd till en viss verksamhet, om redovisningsskyldighet för medlen föreligger gentemot staten eller särskilda föreskrifter eller villkor har meddelats om hur medlen får användas.²

För att genomföra sitt arbete med att lämna prioriteringar ansöker partnerskapen om stöd från ERUF och ESF som beviljas av Tillväxtverket respektive Svenska ESF-rådet.³ Stödet som ges till partnerskapen är kopplat till en uppsättning villkor angivna av de båda myndigheterna (se nedan).⁴ Villkoren omfattar både syftet med medlen och vilken redovisning som partnerskapen ska lämna avseende medlens användning. Myndigheterna har även bemyndigats att meddela föreskrifter gällande förvaltningen av de EU-program de förvaltar.⁵ Att partnerskapen ingår som granskningsobjekt innebär att även partnerskapen är skyldiga att lämna den hjälp och de uppgifter och upplysningar som Riksrevisionen begär för granskningen med stöd av 13 kap 7 § andra stycket regeringsformen.

Partnerskapen bistås av en värdorganisation som inhyser partnerskapets sekretariat. Sedan den 1 januari 2019 består värdorganisationerna av åtta regioner, av vilka tre vid årsskiftet övertog uppgiften från länsstyrelserna. Delar av den dokumentation vi vill tillgå och vissa av de personer som vi kommer komma att intervjua finns rent fysiskt hos värdorganisationen, men de gör detta för partnerskapets räkning. Det räcker därför att peka ut partnerskapen som granskningsobjekt (och inte värdorganisationerna) för att vi ska ha möjlighet att begära att få ta del av den information vi vill.

¹ Prop. 2006/07:92 s. 8.

² Prop. 2001/2002:190 s. 82 f. samt s. 142 avseende Riksrevisionens rätt att granska EU-medel.

³ Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket står även för den del av stödet som utgör "nationell medfinansiering" i form av medel från 1:1-anslaget för regionala utvecklingsåtgärder samt ESF-rådets särskilda anslag för nationell medfinansiering av Socialfundsprogrammet.

⁴ Tillväxtverket och Svenska ESF-rådet, *Information till Strukturfondspartnerskapet angående ekonomisk redovisning av strukturfondspartnerskapets kostnader*. 2015..

⁵ 2 kap 46 § förordning (2014:1383) om förvaltning av EU:s strukturfonder.

Nedan följer en kort beskrivning av hur partnerskapen söker finansiering från Svenska ESF-rådet och vilka återrapporteringskrav som finansieringen är kopplad till.

Partnerskapens verksamhet finansieras genom så kallat Tekniskt stöd (TA-medel) från programmen. I hanteringen av beviljande och utbetalning av medel från ESF för partnerskapens verksamhet ingår följande moment:

- I beslutet om att bevilja tekniskt stöd hänvisar Svenska ESF-rådet till partnerskapens uppgift enligt 2 kap 12 § förordningen (2014:1383) om förvaltning av EU:s strukturfonder om att avge ett yttrande om prioritering avseende projekt som söker stöd.
- Efter ansökan av partnerskapets värdorganisation beslutar Svenska ESF-rådet om de sammanlagda medlen från ESF för hela programperioden.⁶ Ansökan bygger på en budgetram för respektive partnerskap som bestämts av Övervakningskommittén. Budgetramen är uppdelad på posterna personal, externa tjänster, resor och logi samt indirekta kostnader.⁷ Hälften av medlen som beviljas till partnerskapet utgörs av nationell statlig medfinansiering från anslag UO 14 1:6 ap.3, Statlig medfinansiering av Europeiska socialfonden för perioden 2014–2020.⁸
- Partnerskapets värdorganisation⁹ upprättar en ansökan om utbetalning av tekniskt stöd till partnerskapet för uppkomna kostnader i efterhand för specifika redovisningsperioder. Ansökan redogör för periodens sökta belopp, ackumulerade belopp, tidigare godkända belopp och beslutad budget för samma poster som avses i ansökan och beslut om medel från ESF för hela programperioden. Det gäller då posterna personal, externa tjänster, resor och logi samt indirekta¹⁰ kostnader.
- Enligt Svenska ESF-rådets handledning och mall, som utarbetats från Svenska ESF-rådets föreskrifter och allmänna råd TVFS 2016:1, för ansökan är bland annat följande underlag till ansökan obligatoriska:
 - underskrivna tidredovisningar för personalen,
 - underlag för upphandling och liknande samt fakturor för köpta tjänster,
 - underlag för hyresavtal och andra lokalkostnader,
 - underlag för resor och logi samt
 - lägesrapport.

⁶ Till exempel Svenska ESF-rådet, *Beslut om stöd från Europeiska socialfonden, 2017-12-16, Dnr 2017/00495*.

⁷ Till exempel Region Skåne, *Ansökan om utbetalning av Tekniskt stöd för 2018-12, 2019-03-25*.

⁸ Svenska ESF-rådet, *Handledning för redovisning av tekniskt stöd för strukturfondspartnerskapen – SFP, 2017, s. 5*.

⁹ Till exempel Region Skåne för Strukturfondspartnerskapet Skåne-Blekinge.

¹⁰ De indirekta kostnaderna räknas fram automatiskt på lönerna, med ett schablonbelopp på 15 procent. Av Svenska ESF-rådets föreskrifter och allmänna råd TVFS 2016:1 9 § framgår vad de indirekta kostnaderna ska täcka.

Uppdelningen av den beviljade sammanlagda budgeten på bestämda poster innebär villkor för hur medlen får användas. Det är dessa poster som ansökan om utbetalning för en bestämd redovisningsperiod bygger på. Hälften av de medel som beviljas utgörs av statlig medfinansiering. Närmare villkor för stödberättigade utgifter anges i 2 kap. förordningen (2014:1383) om förvaltning av EU:s strukturfonder. I Svenska ESF-rådets föreskrifter anges krav på underlag för att ansökan om utbetalning ska beviljas.¹¹

¹¹ Svenska ESF-rådets föreskrifter och allmänna råd om stöd från Europeiska socialfonden inom ramen för det nationella socialfondsprogrammet och inom målet Investering för tillväxt och sysselsättning 2014-2020 (TVFS:2016:1).